

Fősze-
és ide-
felelős sz:
Dr. Olo
Laptulaj-
CORVIN
Lapkiadó R. T.

On. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényes bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A világ még ma sem tudja bizonyosan, találkozt-e Roosevelt elnök Salazar portugál miniszterelnökkel és Franco tábornok, spanyol államfővel. Bár ez a találkozó, ha valóban létrejött is, fontosságában nem mérhető össze az előző találkozókkal, bizonyos következtetésekre alkalmat adhatja. Római értesülések, minden ellenkező híresztelésekkel szemben azt mondják, hogy a Roosevelt-Franco-Salazar találkozó valóban létrejött. Roosevelt elnök viszont — az Afton Tidning-en című svéd lap értesülése szerint — a Fehér Házban tartott tegnapi sajtóértekezleten kijelentette, nem is volt tervbe véve Franco tábornokkal való találkozója. Madridban egyébként Franco elnökletével tegnapi minisztertanácsot tartottak; Salazar ugyanakkor a liszszaboni spanyol követet fogadta.

A lengyel-rosz kapcsolatok ügye továbbra is élénk érdeklődést kelt; felülmű, hogy lengyel részről most hivatalosan is megerősítik, nem kaptak meghívást a szovjet-cseh szövetséghez való csatlakozásra. Ez a szövetség — londoni lengyel körök szerint — regionális megállapodás és nem tekinthető oly, széles alapon nyugvó megegyezésnek, mely a függelenség, területi sértettség és egymás belügyeibe való be nem avatkozás biztosításával szilárd tényezője lehetne a jövő európai békének.

A Balkán is fokozott figyelmet középpontjában áll. Svájci lapjelentések hangsúlyozzák, Bulgáriában továbbra is a kormány emberei állnak a legfontosabb pozíciókban s a Bozsiloff-kormány tagjai, a rövid parlamenti szünetet felhasználva, propaganda-körutak vannak az országban. Moszkva hivatalosan cáfolta azt a hírt, hogy békét közvetít Bulgária és az angolszászok között.

Az általános hadihelyzet

Az általános hadihelyzetet mindkét hadviselő fél részéről az előkészület jellemzi. Bármily hevesek is voltak az ideiglenes szövetségek támadásai s a tengelyellenes támadásai, a valóban nagy, összpontosított egységes támadás még nem kezdődött meg. Mindkét fél a döntőnek ítélt nagy összecsapásra készül fel. A közölt ütemben katonailag és lélekailag is. A katonai teljesítmények ugyanis ebben a háborúban inkább, mint bármikor a múltban, a helys arcvonal szilárdságára támaszkodnak s a lelki ellenállás biztosítása a nemzeteknek ép úgy fő gondját képezi, mint az új fegyverek gyártása és új csapatok kiképzése.

A keleti arcvonal

A keleti front eseményei természetesen nem sorolhatók kimondottan az előkészületek közé, mert Oroszország katonai erejének legjavát vetette már eddig is harcba: öttestova fél év óta, szakadatlanul, nagy erővel támad, a döntést keresve, tekintet nélkül arra, mily eredményeket érnek el az angolszász szövetségesek más hadszínterén. Egy futó pillantás a keleti arcvonal térképére mutatja, hogy az oroszok kétségkívül nagy területeket hódítottak vissza, természetesen nagy veszteségek árán — ezt Moszkva is elismerte —, a döntést mindazonáltal nem sikerült kieszikálniuk. Sztalin maga is látja, hogy a még kiképzési vagy átszervezés alatt álló tartaléki harcbevétel esetén is részéről az angolszászok támogatására, nyilván ez volt egyik fő oka annak is, hogy régóta halogatott részvétele egy háromhatalmi

Elkeseredett harcok Neveltől délre és északnyugatra

Lengyel állásfoglalás: A szovjet-cseh szerződés „regionális megállapodás”, — a békét csak szélesebb alapon létrejött megegyezés biztosíthatja

Londonban pánszláv bizottság alakult — Még mindig kérdés, találkozt-e Roosevelt Francoval és Salazzal

Moszkva nem közvetít békét Bulgária és az angolszászok között

értekezleten a minap Teheránban valóra vált.

A Dagens Nyheter című svéd lap — mint erről a DNB. stockholmi tudósítója beszámol — londoni katonai körök véleményét ismerteti. E szerint az angol hadvezetés is tisztában van azal, hogy a szovjet arcvonal sürgős tehermentesítésre szorul.

— A németek olyan tökéletes technikai felkészültséggel harcolnak — írja a Dagens Nyheter londoni tudósítója — amely félelmetes ellenfelekké teszi őket. A németek keleten egyetlen csapatába sem estek bele. A német hadvezetés nagyon jól ért hozzá, hogy a legnagyobb eredményességgel vesse be tartalékait. Sztalin ezért mindenekelőtt azt kívánja, hogy érdemlegesen gyengítsák meg a német haderőt Nyugat-Európában, de nem az olasz arcvonalon indított hadműveletekkel.

A délitálati front

Európában eddig az angolszászok csak a keskeny olasz szárazföldön állanak szemtől-szembe a német hadigépezettel. Az itáliai két angolszász hadseregnek — Montgomery brit tábornok 8. hadseregének és Clark amerikai tábornok 5. hadseregének — feladatuk kitűzött hadi-célt, Olaszország elfoglalását a német véderő igen hatásosan kislelteti.

A Transkontinent Press stockholmi értesülése szerint a Reuter brit hírügynökség az 5. amerikai hadsereg itáliai arcvonaláról igen tanulságos folyamatról számol be. Ezen a frontszakaszon orosz tábornokok és tiszttek tetek látogatást s mint a Reuter megállapítja, mely benyomást gyakorolt rájuk az időjárás és a terepnehézség, amellyel az angolszász csapatoknak meg kell küzdeniük. Mint emlékeztetés, a Szovjet többször jutatta kifejezésre elégedetlenségét — olykor máró gunnyal füszerezve megjegyzéseit — az olaszországi hadművelet megfeneklése miatt. Most szovjet katonai szakértőknek mutatták meg az arcvonalat, hogy elejét vegyék további, az angol-amerikai hadvezetés ellen irányuló szemrehányásoknak.

Kétségtelenül súlyos feladatok állnak még az angolszász haderők előtt Európában, nem is szólva a távolkeleti hadszínterről. Európában a nyugati invázió és a balkáni hadjárat előkészítése és az angolszász közvélemény érdeklődésének középpontjában s egyre nyitottabb fejezik ki a kétséget az irányban, hogy van-e lehetőség az olaszországi hadműveletek befejezéséig. Most szovjet hadvezetés, mint az eddigi jelekből megállapítható, kitűzött hadműveleti feladatokat a lehető legkevesebb áldozattal óhajtott volna megoldani és ezért is szeretnék volna a nyugateurópai partraszállást elodázní, amíg Észak-Olaszország is kezükre kerülhet. Bizonyára azt is remélték, hogy a német birodalom

erőközpontjai ellen intézett sorozatos, súlyos légitámadások megbéníthatják a német hadiipart s a német nép erkölcsi ellenálló erejét is kikezdehetik. Most már egyre nyilvánvalóbb, hogy az épkérlhetők velt súlyos véráldozatokra mégis rá kell szánniuk magukat. Erre ösztökélni látszik őket Sztalin állásfoglalása is a teheráni értekezleten. Kiszivárgott hírok szerint ugyanis Sztalin — mint erről a Tribune című angol baloldali radikális folyóirat értesülése utalva a Nemzetközi Sajtótudósító beszámol — elutasította Churchill és Roosevelt amag terveit, hogy „utolsó figyelmeztetést” intézzenek a német néphez. Sztalin azon a véleményen van, hogy ezzel semmit sem érnenek el. Ezt egyébként Góbbels dr. német propagandaminiszter is hangsúlyozta, így fejezve be egyik legújabb cikkét a Reich című politikai hetilapban: „Aki ma Németországra tekint, csak ágyú- és muskacsövekbe lát, de nem látogat szívekbe.”

A háború meggyorsításának kérdése

Német részről élénk figyelemben részesítik az angolszász közvéleménynek a háború további alakulása tekintetében kifejezett véleményét. Rámutatnak arra, hogy szövetséges oldalon egy új jelszó kelt szárnyra: a háborút minél hamarább be kell fejezni. Ezt egyébként Sztalin is sürgeti, de Churchill brit miniszterelnök is elismerte, már hónapokkal ezelőtt, hogy a még hosszantartó háború a demokráciák népeit is elernyesztheti. A külügyminiszterek moszkvai értekezletén továbbá a teheráni és a kairói találkozó, éppen a háború útjainak meggyorsítása volt a legfőbb téma.

Nehézségek

Az utóbbi napokban — mondja a Transkontinent Press egyik stockholmi jelentése — az angol sajtó erős hajlandóságot mutat arra, hogy szembeszálljon az a győzelmi biztonnággal, amely a teheráni találkozóval és a kairói értekezletekkel kapcsolatban a közvéleményben lábrakapott. A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy még nagy áldozatokra kell hozni. „Németország helyzete egyáltalán nem oly reménytelen, mint ahogy azt az emberek esetleg hinni szeretnék. Az olaszországi támadás csak igen lassan jut előbbre és keleten a Szovjetnek nem sikerült döntő győzelmet aratnia a németek felett.”

— Az Irish Independent című dublini lap katonai munkatársa — folytatódik az NST. — jelentése — megállapítja, hogy „a vörös hadseregnek már nem sokat használ, ha offenzívája alatt súlypontjait gyors ütemben változtatja s ha ezzel a németeket meg akarja lepni. A németek értik, hogy villámgyorsan hátrítsák el az orosz csapatokat. Azonkívül bebizonyították azt a képességüket, hogy mindannyiszor, amikor a helyzet

részükre válságossá vált, újra a helyzet urává legyenek.”

— Az értekezletek után jelentkezett győzelmi hangulat helyett a háború kemény valóságaira mutatni rá, ez az irányzat, mint semleges megfigyelők arról egyhangulag beszámolnak a washingtoni sajtóban is jelentkeznek. A Stockholms Tidningen című svéd lap washingtoni híradása szerint az USA fővárosának felelős diplomáciai körében lehetségesnek tartják, hogy Németországot 1944 novemberéig katonailag elűzzék, ez pedig azt jelenti, hogy a győzelem határnapját újra egy egész esztendővel kitolják. Figyelemreméltó ennél a megállapításnál az — idézi a német hírforrás a svéd lap washingtoni tudósítását — hogy az idézett amerikai felelős körök „nem Németország legyőzéséről beszélnek, hanem csak annak, lehetőséggéről, aminek a jövő év novemberéig kellene szeritük bekövetkeznie.”

— Előbb ugyanis — folytatódik a TP. stockholmi jelentése, a Stockholms Tidningen érdekes tudósításáról. — meg kellene valósítani azokat a közös katonai és stratégiai terveket, amelyeket Roosevelt, Churchill és Sztalin írtak alá, a megtervezett minta szerint. Másodszorban a gyakorlatban is valóra kellene váltani a szövetségesek eddigi háborús teremtési terveit. Harmadszorban nem volt volna szabad az USA, Anglia és a Szovjet-Unió számára egy pszichológiai visszaesés korszakának bekövetkeznie. Negyedszer: a szövetségeseket nem szabad, hogy valamilyen, számításán kívül hagyott, katonai visszavágás érje.

A visszavágás és megőrlés eshetősége

S ha már az általános hadihelyzetet kísérő közhangulat elemzésénél tartunk, meg kell emlékeznünk azokról a megnyilatkozásokról is, amelyek a német visszavágás és megőrlés eshetőségét latolgatják. Német részről ezt tudvalévően ismételtlen kiemelik, de angolszász részről is intenek az ily eshetőség figyelembe vételére.

— Nem kétséges többé, hogy a német főparancsnokság valóban a legrövidebb időn megőrléssel akar élni Angliában szemben — írja a News Chronicle ismert hangadója, Cummings. — Ugyanígy egészen biztos az is, hogy a megőrlés céljaira különleges fegyvert szerkesztettek.

Cummings — mint az NST. jelentése megjegyzi — óva inti az angolszász közvéleményt annak feltételezésétől, hogy a megőrléssel való német fenyegetődzés csak „propaganda-trükk” lenne. Ez angol hanghoz csatlakozik Leamy tábornok, a 8. amerikai légi hadsereg parancsnoka is, — közli a Transkontinent Press stockholmi jelentése. — Leamy tábornok, aki Angliában foly-

ajótt katonái megbeszéléseiről a napokban jert vissza Amerikába, az Exchange híradása szerint a következőket jelentette ki:

— Szükségesnek tartom felhívni a figyelmet arra, hogy a németeknek azokat a jóslásait, melyek szerint az angoloknak, vagy egyebükt visszavágnak, nem szabad csupán szédítésnek, vagy propagandának tekinteni.

„A háború vonatolt szakasza”

Az új, nagy erőpróbákra való felkészülés közepette tehát mind a katonai helyzet mérlegelése, mind a hadviselő felelős tényezőinek nyilatkozatai arra a következtetésre utalnak, hogy a fegyvereknek kell nemcsak eldönteniük, de szüntetniük is a háború befejezését. A jelenlegi hadihelyzetet Stimson amerikai hadügyminiszter az egyik legutóbbi sajtóértekezleten „a háború vonatolt szakaszának” jelzőjével illette.

A német távirati iroda amszterdami jelentése szerint Stimson kijelentette, hogy „csak akkor lehet majd elmondani, hogy a háború vonatolt szaka-

szakán jutottak, ha már az észak-amerikai csapatok szemtől-szembe kerülnek a német csapatok zömével és ha már az északamerikai haderő felvette a közelharcot a hatalmas japán hazai flottával.” Ezután Stimson visszaillesztést vetett a Pearl Harbour óta történt eseményekre és hangsúlyozta, hogy az amerikaiak eddig csak „a perifériákon” értek el eredményeket. Mindaddig a szövetségesek közül csak a Szovjet-Unió ütközött össze Németország főerejével.

A szemtől-szembe való állást, a közelharcot jelölték meg Göbbels dr. német propagandaugyi miniszter is a háború döntő tényezőjének legutóbb, amikor a légítámadásokról írta, kijelentette, hogy a német városok és a polgári lakosság bombázása „nem nyílt és nem becsületes fegyveres mérkőzés,” s bár Németország ellensége a háború mielőbbi befejezését „szívesebben érné el lélektanai harci eszközökkel, mint katonaiakkal, melyekben nyilván nem bízhatunk.” — a német nép azonban „anyagilag és lelkiileg fel van készülve és fültségösen naiv volna az ellenség részéről azt hinni, hogy megpuhulunk és

harc nélkül kiadjuk kezünkől háború zálogainkat.”

Pánszláv bizottság Londonban

Elsőnek bolgár részről hívták fel a délkelet-európai közvélemény figyelmét arra, hogy Londonban pánszláv bizottság alakult. Szófia illetékes körei nem foglaltak még állást e bizottsággal szemben, bolgár politikai körök azonban — mint egy szófiai jelentés közli — kedvelelül vették tudomásul, hogy a bizottság különbséget tesz a bolgárok és macedónok között. A bizottságban ugyanis a macedónok külön képviselői-bez jutottak. A bolgár felfogás ezzel szemben az, hogy a macedónok is bolgárok. Szófia megítélés szerint egyébként a londoni pánszláv bizottság orosz kezdeményezésre jött létre s a hasonló moszkvai szervezet fiókjának tekinthető. A londoni szervezet célja Tit o jugoszláv parizánvezér mozgalmának támogatása. Tito kormányában, mint Szófiában megjegyzik, egy emigráns bolgár kommunista vezető is helyet kapott.

(— r)

A politikai arcvonal

Moszkva cáfolja, hogy békét közvetít Bulgária és az angolszások között

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A moszkvai rádió a Tass szovjet hírügynökség következő cáfolatát ismertette:

Egyes angol lapok a napokban azt jelentették, hogy Bulgária, a Szovjet-Unió közvetítésével, békeajánlatokat tett. A Tass ügynökséget felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a hír „kórhalmány, tehát semmi alapja nincs”.

Bozsiloff és Christoff hosszabb kihallgatáson volt a kormányzó-tanácsnál

Szófia. (Tp). A bolgár kormányzótanács tagjai Bozsiloff miniszterelnök és Christoff belügyminisztert hosszabb kihallgatáson fogadták. Utána megtartották a szokásos heti minisztertanácsot, amelyen a parlament elé terjesztendő törvénytervezeteket tárgyalták. A minisztertanács délután 6 órától esti 10 óráig tartott. A bolgár kormány tagjai folytatják vidéki felvilágosító körutjukat.

„A bolgár kormány a nemzeti egység biztosításáért”

Szófia. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Vaszoff bolgár kereskedelemügyi miniszter Godecs városában beszédet mondott és a bolgár politika változatlanúságát hangsúlyozta. Belpolitikai vonatkozásban kijelentette, hogy a kormány minden intézkedést megtesz a nemzeti egység biztosítására.

A BELÜGYMINISZTER KIHALLGATÁSA A BOLGÁR KIRÁLYNÉNÁL

Szófia. (Tp). Johanna királyné tegnap kihallgatáson fogadta Christoff belügyminisztert.

Atalakitják a lengyel emigráns kormányt

Lisszabon. (Tp). A Times című angol lap diplomáciai munkatársa arról értesült, hogy Eden külügyminiszter megbeszélést folytatott Raczynsky lengyel nagykövettel és a hét elején kihallgatáson fogadja a lengyel emigráns kormány tagjait is, hogy megismertesse velük a teheráni értekezlet során a szovjet-lengyel kapcsolatok tekintetében szerzett benyomásait. Az Exchange Telegraph című lap szerint rövidesen átalakitják a lengyel emigráns kormányt. Mikolajczyk lengyel miniszterelnök ugyan még beteg, de ebben az ügyben már több megbeszélést tudott tartani. Ezek a hírek mind a cseh-szovjet szerződéses állanak kapcsolatban. Londonban egy tudják, hogy nemcsak a lengyel kormányban, hanem egyes nagyköveti állásokban is változások következnek be, valószí-

nü azonban, hogy Mikolajczyk marad továbbra is a kormány élén.

A lengyel álláspont

Zürich. (Tp). A londoni lengyel rádió közleményt hozott nyilvánosságra, amely nagy feltűnést keltett diplomáciai körökben. A közlemény szerint Lengyelország eddig sehonnán nem kapott meghívást, hogy csatlakozzék a Moszkvában legutóbb megkötött szovjet-cseh szerződéshez. A szerződés több olyan intézkedést tartalmaz, amelyek pontos megállapításokat követelnek. A szovjet-cseh egyezmény, mint regionális megállapodás, lépést jelent ugyan az európai általános megbékélés felé, — mond-

Róma szerint Roosevelt találkozott Francoval és Salazzarral

Róma. (Tp). A római rádió megbízható körökből szerzett értesülése szerint Roosevelt amerikai elnök mégis találkozott Franco tábornagy, spanyol államfővel és Salazar portugál miniszterelnökkel. A találkozó, amelyről hivatalos jelentést nem adtak ki, állítólag Imet Inönü török államfő kairói látogatásával kapcsolatban jött létre. A találkozáson szóba került a szövetségeseknek Teheránban jóváhagyott terve, amelynek értelmében a szövetségesek nagyjármű támadást intéznek az európai kontinens

ja a közlemény — de a lengyel kormány álláspontja az, hogy a békét csakis széles alapon létrejött meggyezés biztosíthatja olyan államok között, amelyek hajlandók biztosítani egymás függetlenségét, területi épségét, valamint az egymás belügyeibe való be nem avatkozást. Ebből az álláspontból kiindulva, a lengyel kormány még a háború előtt, 1939-ben megemeltámadási egyezményt kötött Szovjetországgal, továbbá szövetséget létesített Franciaországgal és Angliával. Ez a szövetség arra indította a két nagyhatalmat, hogy nyomban bejeljen a háborúba, amikor Lengyelország integritása fenyegetve volt.

ellen. Törökország magatartását illetőleg egyébként a római rádió azt hangsúlyozta, hogy Menemencoghlu a legutóbbi értekezletről tett kijelentésével igyekezett „senmit sem mondani.”

MINISZTERTANÁCS MADRIDBAN

Madrid. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy a spanyol kormány tagjai, Franco tábornok elnökeivel tegnap minisztertanácsot tartottak. A tanácskozásokról eddig még nem adtak ki hivatalos jelentést.

Jelentéseink a harcok teréről

Nevel környékén több nap óta heves harcok folynak

Gen s. (Rador). A hivatalos német harcéri jelentések már több napja arról adnak hírt, hogy Nevel környékén heves harcok folynak.

A szovjet hadijelentés első ízben vasárnap ismerte el, hogy nagy harcok dúl a szóbanforgó vidéken.

Elkeseredett harcokban meggyújtott szovjet áttörés Nevelnél

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a cseroni hídfő ellen a szovjet csapatok tegnap is több eredménytelen támadást intéztek. Hosszabb szünet után a Szovjet nagy gyalogsági és páncélos erőkkel újabb megkezdte támadásait a nikopoli hídfő ellen és a Dnyepropetrovsktól délnyugatra lévő szakaszon. Az ellenséges csapatokat kemény harcokban visszaverték és a helyi betöréseket elreteszelték. Eredményesen és német ellentámadások folyamán Nikopoltól délre súlyos páncélos harcok is kerültek a sor. E harcok közben 69 szovjet páncélost szétlőttek.

Kirovogradnál a kemény csata tovább tart. Német páncélos erők áttörtek egy erős ellenséges páncélos-elhárító zár és egy fontos magaslati területet birókukba vettek. Csupán az egyik hadsereg körzetében tegnap 147 szovjet páncélost semmisítettek meg. Vitebszktől keletre a szovjet csapatok erős tűzértségi előkészítés után páncélosok támogatása

mellett megkísérelték a német arcvonal áttörését. A szovjet csapatokat súlyos harcokban visszaverték és néhány betö-

rést elreteszelték.

Neveltől délre és északnyugatra a szovjet csapatok tegnap is folytatták áttörési kísérleteiket. Ezek elkeseredett harcokban meggyújtottak. Néhány áttört ellenséges harc csoportot megsemmisítettek, vagy foglyul ejtettek.

A délolaszországi arcvonalról tegnap csak tüzéségi és rohamcsapat tevékenységet jelentettek.

Kelet-Boszniában kedvezőtlen időjárási és terep-viszonyok mellett erős kommunista bandacsoportokat száik tere szorítottak össze és kemény harcokban megsemmisítették, vagy szétverték. Az ellenség 3000-nél több halottat, 2668 foglyot, továbbá 24 ágyút, 100-nál több gépjárművet, köztük páncélosokat és páncéllutató kocsikat, valamint nagymennyiségű gyalogsági fegyvert, löszert és egyéb hadi anyagot vesztett.

Ellenséges repülőgépek tegnap újabb megtámadták Innsbruck városát. Az Alpok fölött lefolyt heves légi harcokban és a légvédelmi tüzéség tüzelése következtében, az eddigi megállapítások szerint 20 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Német repülőgépek az elmúlt éjszaka és a reggeli órákban nehéz ürméretű bombákat dobtak Délkelet-Anglia egyes célpontjaira.

Rommel látogatása Rundstedt főhadiszállásán

Berlin. (Rador). Rommel tábornagy, akit a Führer az európai erődélmirek felülvizsgálására bizott meg, szemleutját befejezve Rundstedt tábornagy főhadiszállására érkezett.

Rommel tábornagy a látogatásával kapcsolatban megbeszélésekre, valamint nagyszabású ellenőrző körutakra kerül sor, az atlantióceáni erődítések védelmi erejének és a német beavatkozási „arta”ékok ütőerejének megvizsgálása céljából.

CHURCHILL KÜLÖNMEGBIZOTTAT KÜLDÖTT CSANGKAJSEK FŐHADISZÁLLÁSÁRA

Gen f. (Rador). A brit hírközlő szolgálat jelenti: Carton de Wiart hadosztály-tábornok, Churchill miniszterelnök külön katonai megbízottja Csangkajsek tábornagy főhadiszállásán, megérkezett Csungkingba.

CHURCHILL A NÉMET MEGTORLÓ OFFENZÍVA ESHETŐSÉGÉRE TEHERÁNBAN IS FELHÍVTA A FIGYELMET

Algeciras. (NST.). Eisenhower amerikai tábornok, főparancsnok egyik repülőtisztje, aki Algirből utban volt London felé, Gibráltárban arról számolt be, hogy az angol fővárosban légügyi szakértőkből bizottságot alakítottak, amelynek az a feladata, hogy az összes jelentéseket és értesítéseket összegyűjtse a semleges országokból és a német megszállás alatt álló területekről, a német megtorló offenzívára vonatkozóan. A német megtorló offenzíva eshetőségéről Teheránban is tárgyaltak. Churchill brit miniszterelnök újra és újra erre a kérdésre terelte a beszélgetést, az értekezlet másik két résztvevője azonban a dolgot mellékesnek mondotta. Az angol miniszterelnök viszont úgy nyilatkozott, hogy a nyugati és a balkáni patraszállást minden körülmények között előbb kell végrehajtani, mielőtt a németek Anglia ellen megindítanák akciójukat.

Legújabb

Távol-Keleten már harci gázt használnak?

Lisszabon. (Tp). Portugáliában nagy feltűnést keltett az a tény, hogy egy newyorki lap cikke nyomán a Reuter brit hírügynökség is beszámolt arról, hogy az amerikai erők, a japánok elleni esendesóceáni harcokban, Tarava szigetén való partaszállásuk előkészítésekor állítólag mérges gázt használtak. A szóbanforgó amerikai lap figyelmezteti az amerikai katonákat, használniuk továbbra is gázt a japánok elleni harcban, mert nem kell tartani a japánok megtorlásától, hiszen az amerikai vegyi ipar a legjobban az egész világon. Tarava szigete jó célpont volt a mérges gáz használatára — írja a lap — a gáz-palackok gázzórával is fel voltak szerelve, a gáz áthatolta az egész szigetet és megölte, illetve haroképtelenné tette a japánokat. Az amerikai katonák ezek után kisebb veszély mellett szállhattak partra a szigeten. A lap végül egykedvűen megállapítja, hogy a végső eredményt figyelembe véve, egyre megis, hogy alkalmazták-e gázt vagy sem, mert „a partaszálló amerikai katonák ugyanis megölték volna a Tarava-szigetet védő négyezer japánt.” — így fejeződik be a lisszaboni jelentés.

Egy svájci lap a szerb álláspontról

A Gazette de Lausanne figyelemreméltó cikket ír a jugoszláv válságról és a horvátok és szerbek közötti évtizedes ellentétekre mutat rá. Visszapillant azokra az időkre, amikor még az első világháború előtt, ellenére annak, hogy a horvátok sohasem rokonszenveztek a szerbekkel, a legszorosabb politikai együttműködés gondolaja merült fel mind a két fél részéről. A két nép együttműködését nem csupán az a körülmény határozta meg, hogy ugyszólván közös nyelvet beszéltek, de a Horvátország részéről felmerült politikai nyugtalanság, amely a horvát népek — legalább is egyes árnnyalaia szerint — szilárdabb elhelyezkedést kívánt. A Strossmayer és Raczky nevéhez fűződő mozgalmak hatása alatt létrejött a „jugoszlávizmus”, amely azonban szembe találta magát Ante Starcevic sloven nemzeti mozgalmával. Starcevic azon az állásponton volt, hogy önálló Horvátországot kell létesíteni, de ez csak egy lehetőség, ha újabb és újabb területeket hódítanak el Szerbia földjéből. A horvát nemzeti mozgalom külföldi támogatást kereste előbb Ausztria, majd később Németország oldalán. Az első világháborúban a jugoszlávizmus nyert újra teret. A horvát nép nehéz helyzetbe került, mert az antant hatalmak Olaszországnak kárpótlásul Dalmáciát ígérték oda. Ennek ellensúlyozására jött létre a londoni szerződés, amely, hogy megmentsék Dalmáciát és eleget tegyen a nagyszerb kívánásoknak, olyan Jugoszláviának vetette meg elméleti alapját, amely jóval tulment azokon a kötelezettségeken, amelyeket a szövetségesek vállaltak.

Az első világháború után a szerbek a megnagyobbodott és egységes jugoszláv nemzeti állam mellett foglaltak állást; a horvátok kénytelenek voltak elfogadni ezt a számukra nem kielégítő közigazgatási megoldást, mert különben nem találtak kivétező eszközöt, nehé helyzetükből. Az így létrejött Jugoszlávia 23 év alatt szakadályon küzdelen volt a jugoszláv gondolat és a horvát szeparatizmus között, amely sohasem akarta elismerni, hogy a szerbek és a horvátok egy nép. Starcevic nacionalizmusa újra felszínre került és elnyomott minden más erőt. A szerb politika szövívői nem zárták el az események nyomása alatt a horvátok jogos igényei elől és ennek bizonyossága az 1939-ben létrejött szerb-horvát megegyezés, amely azonban nem bizonyult hosszú életűnek. Amikor 1941-ben fölmerült a tengelyhez való csatlakozás kérdése, a szerbek ellenzők az ilyen irányú megegyezéssel szemben, ellenben a horvátok rokonszenveztek vele. Macsek lojalitás magatartása ellenére is a horvát szélsőséges nemzetiesség került nyeregbe és amikor a szerbek az 1941 március 27-i államesiny után a szövetséges oldalra pártoltak, a Pavelic vezérése alatt álló horvátok nyitán a tengely oldalára állottak. A horvát nacionalizmus most végre elérkezettnek látta nemzeti vágyainak beteljesülését.

Ugyan körülmények között — folytatja a Gazette de Lausanne elmélkedését — fölmerül a kérdés, hogy ha történetesen helyreállítják Jugoszláviát, miként alakul majd a szerb és a horvát nép viszonya. A szerbek készek visszaállítani Jugoszláviát, azon szörnyű tapasztalatok ellenére is, amelyekben részük volt. De a múlt kemény tanulságai nem vonalhatnak el a nyom nélkül. A régi Jugoszlávia oly sokba került a szerbeknek, hogy ma már csak bizonyos feltételek mellett képzelik el az új Jugoszláviát megvalósíthatónak. A szerbek erkölcsi és politikai elégtételt követelnek — írja az említett lap.

Szerbia a boszniai szerbek egyesítése érdekében négy háborút viselt már és 1914—18 között egy millió embert, ebben a háborúban pedig újabb millió embert vesztett.

Ezek szerint a szerbek azt akarják, hogy a szerbek és a horvátok egy teljesen együttműködés levegőjében talál-

„A hőmérséklet már rendes, a tüdőgyulladásos jelenségek tűnőben vannak”

Churchill betegsége

Genf. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálata jelenti:

Churchill miniszterelnök egészségi állapójáról vasárnap a következő orvosi jelentést adták ki:

— A beteg érverésében bizonyos rendellenességek mutatkoztak, hőmérséklete azonban csökkent s a tüdőgyulladás fokozatosan gyógyul.

Ankara. (Tz). Kairóból származó legújabb értesülés szerint Churchill miniszterelnök ugyszólván teljesen felgyógyult a tüdőgyulladásból. Hétfőn az or-

vosi jelentés megállapította, hogy a hőmérséklet már rendes és a tüdőgyulladásos jelenségek tűnőben vannak.

Orvosi szakértelmények véleménye szerint a közvéleményből most már megállapítható, hogy az érverés miatt nincs ok aggodalomra, mert azt a legújabb közlemény, amennyiben fennforogna, bizonyára jelezte volna. Churchill korában egyébként a tüdőgyulladás azért adhat okot óvatosságra és aggodalomra, mert az gyorsan terjedhet tovább.

Berlin: Churchill betegsége következtében sem várható a brit politikában

Berlin. (Rador). A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszul kijelentették, nem hiszik, hogy Churchill egészségi állapota a közeli jövőben valami szenzációs fordulatra vezethetne. Politikai vonatkozásban mindazonáltal érdekesnek tartják, hogy angol körökben lehetségesnek tartanak bizonyos változást a brit birodalom vezetésében, mert Churchill alighanem hosszabb idő-

re nem vehet még részt a kormány vezetésében. Churchill helyének betöltése tekintetében Eden külügyminisztert sokkal esélyesebbnek tartják, mint Attlee helyettes miniszterelnököt.

— Bárki lesz azonban Churchill helyettese, Németországot ez egyáltalán nem érdekli. — mondják a Wilhelmstrassen. — Churchillnek van elég sok örökvő tanítványa, aki az ő szellemé-

ben vezetné tovább a háborút és a politikát.

A Wilhelmstrassen érdekesnek tartják azt a tény is, hogy az angol sajtó elég sokat foglalkozik most Churchill helyettesítésének kérdésével.

CHURCHILL ISMÉT DOLGOZIK

Ankara. (Tp). Valahonnan a Földközi-tenger vidékéről jelentik, hogy Churchill, orvosi tanácsát figyelembe nem véve, ismét megkezdte a munkát. Elég erősnek tartja már magát — mondta — hogy a háborús kabinet munkája hátrányt ne szenvedjen. Churchill betegsége tegnap már valóságos telefonközponttá vált és a miniszterelnök rendszeresen folytatott távbeszélgetéseket. Churchill már szombaton egész sor fontos kármányt írt alá és titkárainak szüntelenül küldött táviratokat.

— Nem felelhetek azért — hangzott Churchill, — hogy megbízhatatlan megbeszélésem miatt a háborús tervekben akár csak a legesekélyebb elhasználatás következzen be.

A világnyelv kérdése

A törekvés, hogy a földünkön használatos mintegy ötezer nyelv közül egyet kijelölnek, amelyen bárhol meg tudja magát az utas, a kereskedő, a politikus értetni, nem mai keletű, a legelső világnyelv a görög volt, majd a latin lépett helyébe és uralmát egészen a múlt század közepéig, a nacionalizmus hajnaláig megtartotta. Az európai országok között már a XVIII. század közepe óta a francia a diplomácia nyelve és meg-

maradt a hivatalos nemzetközi érintkezés nyelvének a mai napig. Amíg azonban a francia eleinte kereskedelmi téren is általános használatnak örvendett, addig az Északamerikai Egyesült Államok megalakulásával és az angol világbirodalom megszületésével az angol nyelv minden nemzetközi megállapodás nélkül is rendkívül fontosságra tett szert és már századunk elején a kereskedelmi életben messze túlszárnyalta a franciát.

Hány ember beszél a különböző nyelveket?

A világnyelv díszes rangjára vajmi kevés nyelvet tarthat igényt. A fent említett ötezer nyelv közül földrészeinkre, mint a világ szellemi központjaira mintegy 120 esik. Ezekből azonban csak 68 olyan van, amelyet százézer-nél és mindössze 37 van, amelyet egy milliónál több ember beszél. A legszélesebb körben elterjedt nyelv ma a kínai, amelyet kerekén 400 millió és az indiai szanszkrit, amelyet mintegy 260 millió ember beszél. Egyik nyelv se jön azonban tekintethe világnyelv szempontjából, mert mindkettőnél az egymástól

különböző nyelvjárások százait találjuk, amelyek a fenti két nyelv elterjedését rendkívül módon akadályozzák. A többi nagy nyelv ezek mögött messze elmaradnak: a német, spanyol és orosz nyelv egyenként 100—120 millió főny elterjedéssel, a francia és olasz nyelvek 45—50 millió lélekkel és végül az utóbiaknál elterjedtebb ázsiai nagy nyelv, a japán mintegy 72 millió fővel. Az angol nyelv ezeket messze túlszárnyalja, mert egyrészt ma 190 millió ember vallja anyanyelvének, másrészt mind az öt világörzéken elterjedt.

Az „alap-angol”

Az angol nyelv előnyeit még jobban kidomborítja az utóbbi években Dr. C. Ogden angol pszichológus által megalkotott és máris nagy elterjedtségnek örvendő úgynevezett „Basic-English” (alap-angol) nyelv, amelyről különösen az utóbbi időben igen sokat beszélnek, mint könnyen elsajátítható nemzetközi nyelvről. Hogy ez a nyelv jóval értékesebb, mint valami bátorítalan kísérletezés, bizonyítja az, hogy a legtartózkodóbb világlap, a „Times” már éveket ezelőtt kimerítően foglalkozott vele. Szóincse mintegy 850 szó, amelyből körülbelül 600 főnév. Dr. Ogden szerint ez a nyelv megfelel minden világszerte

ber követelményének, természetesen elvont, állandóan szellemi síkon mozgó társágszóra alig lesz alkalmas. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a világszerte elterjedt nyelv (kereskedők, hajósok, halászok, utazók) olyan céllal járja a világ tengereket és a kontinentális nagy vasútvonalakat, amelybe a fenti szűkszavú nyelv többnyire beilleszthető. Magától értetődő, hogy a diplomácia és a legmagasabb színvonalu kereskedelem nem fog megelégedni a „Basic-English” szegényes szóincseivel. Az egyszerű emberek százmilliói számára azonban bőségesen elég.

A műnyelvek kérdése

Két gondolat van, amely a fentiek kivül felmerül. Az egyik a műnyelvek kérdése. Már a XIV. században felvetődött egy műnyelv megalkotásának terve. A következő századokban olyan elméket foglalkoztatott, mint Giordano Bruno, Johann Joachim Becher, Condorcet és Comenius, mindenekelőtt pedig Leibniz. Egyedül a XIX. században 12 műnyelvet alkottak meg, amelyeknek

zöme a legkönnyebben megtanulható román nyelvekkel mutat fel rokonságot. Közülük a Johann Schleyer jelkés által összeállított volapük és egy varsói orvos, dr. Zam-nhof által megszerkesztett eszperantó nyelv terjedt el. A volapük nyelv virágzása korában, a múlt század utolsó évtizedében 2.5 millió követőt vallhatott magának. 23 folyóirat jelent meg ezen a nyelven. Ma ugyszólván sen-

kozzanak, de két lényeges elvet magukévá kell tenniük. A szerb elgondolás: a szövetséges Jugoszlávia federalizmus azoknak a népeknek egyenjogúsága alapján, amelyek Jugoszláviában laknak. A még Horvátországban lévő szerbeket át kell telepíteni szerb nyelvterületekre. Ily módon

az új Jugoszlávia megteremtése a valószínűs állampéletet 7.5 millió szerbbel, 3.5 millió horvátjal és 1.5 millió szlovénrel és mindegyik népesség a maga nemzeti realizmusát juttatná érvényre. Azt, hogy ezzel az elgondolással mennyire ellentétes a horvát álláspont, talán fölösleges is hangsúlyozni.

k sem ismeri. Az eszperantó sikere enél jóval nagyobb volt: ma mintegy tízezer eszperantó szövetség van, több mint 200 folyóirattal. E nyelvet bírószáma jóval felül jár a 10 millió. Elterjedésének azonban az a természetes idegenkedés szab határt, amely a légüre térben szillett műnyelvekkel szembeneteg emberben megvan. A tudományos akadémiák, a földkerekség legkulturáltabb egyesületei, a nyelvkatató zóme elutasító álláspontot foglal el műnyelvek kérdésében. A műnyelv lényegéből folyik, hogy a nagy multt gazdag iradalmmal rendelkező és éreztető, lassu fejlődésével kialakult nyelvekkel nem versenyezhetnek.

Nem tartozik szorosan ide, de meg kell említeni a nemzetközi jelzéseket, amelyeket a kultúra fejlődése folyamán a művelt világ elfogadott. Az arab számok, a eszilágászati matematikai, fizikai és kémiai formulák és jelek ma ugyanolyan nemzetközi használatna örvendnek, mint a Morse-jelzés és tengerrel bíró országok hadi-és kereskedelmi tengerészeti általánosságban elforadott nemzetközi jelkönyve, amely nem kevesebb, mint 375 ezer zászlójelzéssel kifejezhető gondolatot tartalmaz. Magától értetődő, hogy ezeknek a jeleknek használata igen szűk határ között mozog. Széleskörű, amelyek sem irásos gondolatvesztés, sem élénk társalást nem engednek meg.

A jelbeszéd

Legutolsó szempont a jelbeszéd kérdése. Különösen az afrikai négereknek gyakori egymás közötti is. A kamerun óslakosság törvénytársakra idézve, bírágyakran ejti zavarba azzal, hogy valómásat felerészben taglejtésekkel, arcjátékkal teszi meg. A busman nyelvben több tucat fogalom van, amelyre rendesen szó nincs is, hanem nyelvsettintéssel szájjal adott kattintó hangokkal kell kifejezni. De meg Európában is vannak vidékek, ahol a jelbeszéd nagy szerepet játszik. A nemrégben még heves harcokat látott Calabria ez a vidék. A calabriának anélkül, hogy egyetlen szót mondanának is, hűlő és es leirhatatlan pantomimekkel, az idegen szemelő előtt tökéletesen érthetően társalgást tudnak folytatni. Egy ujukat ajkuk elé teszik, majd szemük elé fektetik tenyerüket, gurgulázó hangokat hallatnak, egy vagy mindkét szemüket behunyják, stb.

Amint a fentiekből láthatjuk, a gondolatok idegen nyelven beszélők előtt érthetővé tétele régi törekvés, olyan régi, mint az emberi beszéd maga. A világnyelv kérdésének újabb való megvitalása talán régi, nagyon régi törekvést teszi rá a koronát, hozza meg a végső megoldást. (J. E.)

Csak finoman...

Kaunitz hercegről jegyezték fel ezt a kis történetet. A herceg Kopenhágában volt követ és mint diplomáciái képviselőnek gyakran kellett nagy vendégségeket adnia és minden rendű és rangú látogatókat fogadnia. Mindenkiel kedvesnek lenni, közönyös, unalmas embereket szórakoztatni, bizony nem a legkönnyebb feladat. Kaunitz herceg egyik fogadónapján egy meglehetősen öntett, de annál unalmasabb „előkelőséget” jelentett be a lakóját.

Kaunitz vendége elé sietett. — Bocsásson meg, hogy zavarom — variáskodott a vendég, — bizonyára sok unalmas látogatója volt már ma. — Ó, a legkevésbé sem — viszonzotta finom mosollyal a herceg. — Ön az első...

Karácsonyi ünnepség a București-ben működő külföldi újságírók otthonában. (București). A București-ben működő külföldi újságírók egyesülete otthonában — mint a Rador jelenti — karácsonyi ünnepséget rendeztek. Az ünnepségen megjelent Marcu Alexandru propagandaminiszter. A miniszter beszédét mondott, majd felolvasta Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök levelét, amelyben közölte, hogy 50.000 lejt adományoz az egyesületnek.

A Magyar Nőegylet kérelme. A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet azzal a kérelemmel fordul a gyermekszerező, jószívű közönséghez, hogy a dr. Lukak-gyermekotthon apró lakóinak karácsonyi ajándékát, gyümölcsöt, játékszeret és más ajándékot ajánldozzon. Az ajándékokat december 21. — kedd — délig a gyárvasági Detunata-tér 7. szám alá lehet küldeni.

Megnyílt az országos mérnökegyesület huszonötödik közgyűlése. (București). Az országos mérnökegyesület székházában — mint a Rador jelenti — Konstantinescu Atta közlekedésiügyi és közgazdasági, Marcu Alexandru propaganda- és Enescu munkaügyi miniszter, valamint Stavri Ghiolu ipariügyi, kereskedelmi és bányaiügyi államtitkár jelenlétében megnyílt az országos mérnökegyesület huszonötödik közgyűlése.

Aradi vasúti nyugdíjasok figyelmébe. (Saj. tud.) Az aradi nyugdíjasok kölcsönös segélyező egyesülete felhívja volt vasutas tagjait, hogy a jövő évre érvényes szabadjegyek kérvényezése céljából arképes igazolványukkal és nyugdíjkönyvükkel jelentkezzenek az egyesületben (Eminescu-utca 20 szám alatt).

A timisoarai-temesvári Olasz Kulturintézet karácsonyi szünete. Az Olasz Kulturintézet vezetősége közli, hogy december 20. és január 10. között az ünnepekre való tekintettel a tanfolyamok szünetet tartanak. A jelzett időben — kivéve az ünneppnapokat — a könyvtár naponta délután 4 órától este 8 óráig van nyitva. A szünet után kezdők részére öt hónapos gyors-tanfolyam kezdődik. Erre a tanfolyamra beiratkozásokat már most elfogadják.

Aradon az ünnepekre való tekintettel megváltozik az állatvásár napja. (Saj. tud.) Az aradi poléarmesteri hivatal közlése szerint karácsonyra és az ösztendő utolsó napjára való tekintettel az állatvásár napja megváltozik. December 24. helyett 23-án, 31. helyett pedig 30-án tartják. Aradon a szokásos heti állatvásár.

Dec. 22, szerda
Róm. kat.: Zénó
Protest.: Zénó
Ortod.: Anasztázia

Napkelte: 7 ó. 45 p.
Napny.: 16 ó. 12 p.
1 nappal hossza:
3 óra és 27 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Bulevardu Regina Maria 8. kiadóhivatal: I., Piata Bratianu 3. szám.

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

A timisoarai-temesvári római katolikus tanácskola karácsonyi ünnepélye. A római katolikus magyar tanylevelű tanácskola vasárnap délután rendezte a Bontila-utca 7. szám alatti nagytermében karácsonyi ünnepélyt. A növendékek Szilly Miklós tanár vezénylete alatt karácsonyi énekeket adtak elő. Pater Károly, az iskola hittanára beszédet mondott a karácsonyról és az iparcs társadalomról. Egyes növendékek verseket szavaltak, majd az iskola együttese ügyes betanulásban pásztorjátékokat mutatott be. Az előadást sok szülő, mester és érdeklődő őszinte tetszéssel nézte végig.

A románosítási államtitkárság kisebbségi osztályának új vezetője. (București). A hivatalos lapban megjelent a románosítási államtitkárság rendelete, amellyel Nonu Mircea az államtitkárság kisebbségi ügyosztályának vezetésével megbízták. (Rador.)

Tilos a gyufa külföldre vitele. (București). A pénzügyminisztérium előterjesztésére a gyufa külföldre vitelét engedélyhez kötötték. Minden külföldre utazó személy csak négy doboz gyufát vihet magával engedély nélkül. Az engedély nélküli gyufa kivitelét csempészésnek minősítik és így büntetik. (Rador.)

Csütörtökön állatvásár. Karácsonyra való tekintettel Timisoara-Temesvár város vezetősége úgy intézkedett, hogy e héten a szokásos állatvásárt péntek helyett már csütörtökön — december 2-án — tartják meg.

Dr. Hodosi Gábor, Arad,
távbeszélő száma 25-47.

JUBILEUM
— Főnök ur, holnap lesz huszonöt esztendeje annak, hogy beléptem a céghez.
— Gratuláljon a türelmemhez.

A FOGHAZIRODÁBAN
Igazgató az új rabhoz:
— Nálunk senki sem tölti ítélenül az idejét, mér nem akarjuk, hogy lelke eltespedjék. Lakóinkat foglalkoztatjuk és pedig lehetőleg abban a mesterségükben, amelyet odakint folytattak. Magával is ez a szándékom. Mi a foglalkozása?

— Kereskedelmi utazó vagyok, kérem.
— Fizeszik a nyugdíjakat Aradon. (Saj. tud.) Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy a december hónapi nyugdíjak fizetése hétfőn reggel megkezdődött és ma kedden folytatódik a szokott helyen és módon.

Tüdőszanatóriumot létesítenek a doftanai börtönben. (București). A belügyminiszternek a hivatalos lapban megjelent rendeletével a volt doftanai börtönt a tüdőbeteg női rabok, valamint a fogházak tüdőbeteg tisztviselői részére szanatóriumnak rendezik be. (Rador.)

A vállalatok rendeznek karácsonyi ünnepélyt. A timisoarai-temesvári munkaügyi felügyelőség a karácsonyi ünnepek küszöbén azzal a kérelemmel fordul a vállalatokhoz, hogy alkalmazottaik és ezek gyermekei számára rendezzenek karácsonyi-ünnepélyt és ez alkalommal osszanak ki ajándékokot.

Mozik műsora. December 21. kedd: Arad: Aro: „A kastély különce” (Lilla Sylvi, Amadeo Nazzari). Corso: „A halál torkában” (Anneliese Uhlig, Carl Radatz, Leo Slezak). Forum: „Sarasate” (Margherita Caroso, Alfredo Maya). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A tenger örei”, Capitol: „A becsapott nagypapa”, Corso: „Az első légyott” (Maria Denis), Thalia: „Apa egy éjszakára” (Sergio Tofano, Leonardo Certese, Calia Matabia).

Ügyefeles gyógyszerárak. December 21. kedd: Arad: Földes dr. (Eminescu-utca), Nistor (Regele Ferdinand-ut 22), Wotsch (a vasúti pályaudvarral szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatii-tér). Gyárvas: Marinescu (Joffre-utca 4), Erzsébetváros: Sarga Gyula (Lahovary-tér és Porumbescu-utca sarok), Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehara: Corvin (Closca-utca 15). — Fratelia-Uj-kisoda: Penajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi. — December 22, szerda: Brasov-Brassó: Jekelius (Regele Carol-ut 17), Soltes (Brancoveanu-ut 7). — Sibiu-Nagyszombat: Zobel F. (Vár-utca 2).

Nyitlér
(E rovatban közöltekért felelősséget nem vállalunk.)
Ablírott kinyilatkoztatom, hogy Fried Aladár timisoarai-temesvári lakos a helyi törvényeskedő ellenem beadott keresete teljes egészében nem felel meg a valóságnak. A fennnevezett urral kapcsolatban semminemű, a törvényeskedői keresetben általa megjelölt tartozásom nem volt, csak egy egyszerű kölcsön volt a vita tárgya. A kölcsön visszafizetése után Fried Aladár ur a keresetét visszavonta.

Timisoara-Temesvár, 1943 december 20.
Goldberger Firoksa

Nyugdíjfizetés Timisoara-Temesvár. A pénzügyigazgatóság közli, hogy a december hónapi nyugdíjak fizetésének rendje a következő: December 21-én fél 8 órától 1 óráig az 1—1500, délután 3 órától 7 óráig az 1501—3000; 22-én délelőtt a 3001—4500, délután a 4501—6800 sorszámokkal kezdődő nyugdíjkönyvek tulajdonosa kapja meg illetményét. Azok a nyugdíjasok, akik nyugdíjuk újraszámítására a végzést megkapták, a december hónapi lapot a könyvben ne töltsék ki.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a barátainknak és ismerősöknek, akik elhunyt, felejtethetetlen, drága édesanyánkat, Dr. Wechseder Istvánnét, születési nevén Grad Malvint, utolsó útjára elkisérték, tőle virággal búcsúztak és részvétükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Hálálkozások. Hubert Zsigmond hosszú szanaszandés után, 43 éves korában elhunyt. Temetése 21-én, 3 órakor lesz a timisoarai belvárosi temetőben. Gyászolják: Hubert József, nyugdíjas postafőfelügyelő mint apa és leánya. — Nessel Zoltán ny. postafőfelügyelő 67 éves korában hosszas, kínos szenvedés után, e hó 20-án elhunyt. Temetése kedden, 21-én, délután 4 órakor lesz a timisoarai józsefvárosi temető Fegér-kápolnájából. — Román Róbert ácsmester, 73 éves korában Aradon elhunyt. Temetése ma, kedden délután 3 órakor lesz a felső-temető holtotasházából. — Dumbravita-Uj-szentes timisortorlat-temesortorlatmegyei községben meghalt Vass Sándor, 72 éves gazdász, volt községi bíró és az ottani Hanyga-szövetkezet elnöke. Gyászolja felesége leánya és rokonsága. Temetése nagy részét mellett szombaton ment végbe.

Rádió

DECEMBER 22, SZERDA

București. 6.55 Ébresztő, hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13 Bajtársi óra, 13.50 Német hírszolgálat, 14 Hírek, 14.30 Szórakoztató műsor sebesültek részére, 15.30 Katonák rádiópostája, 17.57 Francia nyelv-tanfolyam, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Karácsonyi énekek, 19 Kulturális élet, 19.15 Egyházi énekek, 19.45 Közlemények, 19.50 Hírek, 20 Marcu Alexandru propagandaminiszter előadása: Karácsony Firenzében 20.40 Rádióegyetem, 21 Németország órája, 22 Hírek, sportesemények, 22.20 Könyvi zene.

Radio Moldova. 12 Román zene, 12.30 Szórakoztató zene, 13.30 Hírek, 19 Kétjós énekek, 19.30 Hegedű és gordonka, 20.15 Egyházi énekek, 20.35 Régi zene, 21 Hírek.

Budapest I. 7.25 Reggeli Köszöntő, torna, zene, 8 Hírek, 9 Hírek német, román, szlovák, orosz és szerb nyelven, 9.30 Könyvi zene, 11 Hírek, 11.15 Hanglezemek, 12.15 Szórakoztató zene, 12.40 Felolvasás, 13.10 Rádiózenekar, 13.40 Hírek, 14.15 Cigányzene, 15.30 Hírek, 17.20 Muzsikáló zenei lexikon, 17.45 Hírek, 18 Puccini-áriák, 18.20 Az idő sodrában, 18.40 Táncmuzsika, 19 Tarka műsor, 19.40 Világpolitikai kérdések, 19.50 Hírek, 20 Gitárest, 21.20 Cigányzene, 21.40 A szlovák rádió műsorából, 22.20 Cigányzene, 22.40 Hírek, 23.10 Hírek németül, angolul és franciául, 23.40 Szórakoztató zene, 24.40 Hírek.

Könyvet a karácsonyfa alá!

Erdélyi mesevilág
Gyönyörű kiállítás, képekkel díszített, félvászon kötésű könyv. Gyermekeknek a legszebb karácsonyi ajándék.
ARA 400 LEJ

MIKSZÁTH KÁLMÁN:
A két koldusdiák
A „nagy palóc” halhatatlan műve. Felolvasás, ifjúk egyaránt a legérdekesebb olvasmány. Még kapható Brassov-Brassóban, Elekesnél.
ARA 190 LEJ

MÓRICZ ZSIGMOND:
Pillangó
Ennél üdőbb, színesebb népi regényt még nem írtak. Irójának utóérhetetlen művészete egész nagyságában bontakozik ki a műben.
ARA 190 LEJ

SZEMLER FERENC:
Hazajáró lélek
Az első magasszínvonalú dél-erdélyi magyar prózai mű. Egy alátűnt korszakot támaszt életre a költő nemes eszközeivel. Mindenkinél el kell olvasnia.
ARA 190 LEJ

Megjelent a Romániai Magyar Írók Antológiája. Ara 270 lej.

Sport

Menczel Pál (Chinezul-CAMT) pompás győzelme az ökölvívó-bajnokság nagy eseménye

BUCUREȘTI—TIMISOARA-TEMESVAR 5:3

A Krateyl-cirkuszban nagy közönség előtt zajlott le a selejtező ökölvívó bajnoki találkozó, amely a fővárosi versenyzők győzelmével végződött. A mérkőzések nagy közönség előtt zajlottak le és nem végződtek a várt sikerrel, — sem anyagilag sem erkölcsileg, — mert a timisoarai-temesvári versenyzők ezuttal alulmaradtak.

A rendezés nehéz munkájában kivétel nélkül részt vettek Arcadian őrnagy, Giandone Károly, Dulácska János, Hrivnyák Zoltán dr., Mihailovici a CFR ökölvívószakosztályának elnöke és Istrate Ion, a CFR edzője.

A mérkőzéseket kitűnően vezette Mihail Dragoi, aki egyedül Ghermannal követett el egy hibát. Az eredmények:

Légsúly: Negru (CFR) pontozással győzött Coman (București) ellen.

Bantamsúly: Dumitru Marin (CFR) pontozással győzött Paiscaru (București) ellen.

Pehelysúly: Maxim Constantin (București) győzött pontozással Radu Alexandru (Chin.-CAMT) ellen.

Középsúly: Antonescu Ilie (București) győzött pontozással Gherman (Chin.-CAMT) ellen, de a bírói ítélet kihirdetése után a közönség hevesen tiltakozott a döntés ellen mert nem találta igazságosnak.

Váltósúly: Toma Ilie (București) győzött pontozással Marta Aurel (Chin.-CAMT) ellen. Szép mérkőzés, a fővárosi versenyző kevés pontaránytalán győzött.

Középsúly: Andrei Valentin (București) győzött kiütéssel az első menetben Ardelean Milorad (Chin.-CAMT) ellen.

Kisnehézsúly: Dumitrescu (București) ellen Varlan (Chin.-CAMT) első menetben feladta.

Nehézsúly: Menczel Pál (Chin.-CAMT) győz kiütéssel Caracus (București) ellen. A győzelem értékét növeli, hogy a fővárosi versenyző ötszörös országos bajnok volt. Menczel ellenfelét az első menetben kétszer is a földre küldte, majd utána a harmadik sikerült ütés alkalmával a fővárosi versenyző fel sem kelt Caracus, a vereség után lovagiasan elismerte, hogy az utóbbi öt év alatt ilyen ellenféllel még nem találkozott.

A Csepel nyerte meg az utolsó magyar bajnoki küzdelmet

Vasárnap játszották le a magyar NB őszi bajnoki fordulójának utolsó mérkőzését a Csepel és a ferencvárosi csapatok között. A nagy küzdelmet a Csepel nyerte meg 2:2-es félidő után 4:3-as eredménnyel. A vezetőgól ugyan a Ferencváros szerezte meg Pinta révén, de Szabó Kálmán egyenlített. Utána Sárosi Béla juttatta vezetéshöz csapatát, de Szalay újra egyenlített. Mindketten 11-esből szerették a gólokat. Szünet után Keszthelyi szerzi meg a Csepelnek a vezetést, majd Marosvári négyre szaporítja a gólok számát és a Ferencváros csak nehezen tud Nagy II révén szépíteni az eredményen.

Elektutan az őszi forduló végleges táblázata a következőképpen alakult:

NAC	15	12	—	3	34	16	24
Gamma	15	7	5	3	28	20	19
KoIAC	15	7	3	5	28	35	17
Csepel	15	7	2	6	34	31	16
Ferencváros	15	7	1	7	35	22	15
Ujpest	15	6	3	6	45	32	15
SaIBTC	15	6	3	6	31	29	15
Kispes	15	7	1	7	38	36	15
Vasas	15	3	8	4	24	25	14
Szeged VSE	15	5	4	6	24	28	14
Elektromos	15	6	2	7	36	29	14
DVSC	15	4	6	5	21	37	14
Szolnok	15	6	1	8	31	31	13
Ujvidék	15	4	5	6	22	32	13
DIMAVAG	15	5	2	8	23	36	12

BSzKRT 15 3 4 8 27 42 10

UJABB ORSZÁGOS CSUCSEREDMÉNYEK A MAGYAR USZÓBAJNOKSÁGOKON
A vasárnapi magyar uszóbajnokságokon három újabb országos csucsered-

ményt állítottak fel. Így a 300 méteres vegyesuszásban Végvázi BBTE 4.8.11-es idejével, a 200 m női vegyesben Nováki Ilona 2.57-es idejével és a 200 méteres melluszásban Németh (Gamma) 2.40.3-as idejével szereztek új csucseredményeket. A 100 méteres hátuszásban Galambos (UTE) 1.12.6-al lett első, a 100 méteres gyorsuszásban Körösi (UTE) 1.04-es idejével, a 3×300 méteres stafétában a MAC első csapata 3.45.2 eredménnyel lett első. A műugrás győztese Dömény (MAC) lett.

A budapesti vízilabda-bajnokságot a MAC nyerte az UTE elleni 3:1 (0:1) eredménnyel, második lett az FTC, miután 4:1 (2:0) arányban győzött a BSE ellen.

Pihenő

Írta: FEKETE ISTVAN

A patak még az őszi kiöntőt és a kőszadvizek ottmaradtak a réten. Később fázni kezdtek és ködöt lehettek maguk fölé, de a ködöt elcsapta a szél és a dermedt December hártás jégüveget simított fodorzó hátukra.

— Aludjatok! — mondta — és elkopogott az erdő felé.

Csak a patakparton volt mozgás. A kiöntéseken csuszáltak a gyerekek. Nekifutottak a réten és a jégen könnyű lett egyszerre a csizma, mintha elszakadtak volna a földtől. Már akinek volt csizmája. Borsos Jósának csak cipője volt. Bár ez a cipő! Madzag itt, madzag ott. Egy kis rongy is lóg ki belőle. De csuszik és ez a fő. Jóska szinte repül. Mindig messzebb, mint a többiek. Jó kis cipők ezek és nem cserélne semmiféle csizmával. Meleg, meleg az a csizma, de nem lehet benne futni...

A kiöntés közepén sás van. Jóska odáig szeretne elcsuszni — Ha akarnék, el is csusznék...

— Hát akarj! — mondta irigyan a bíró fia, akinek csizmája szépen nyirkogott ugyan az utcán — misére menet — de itt hasznavehetetlen volt.

Jóska nekilendült. Vékony lábai dobogva rohantak a jégre és csuszott, csuszott, egész a sásig. Ott azonban vékonyabb volt a jég, roppant egyet és Jóska derékig benne volt a vetve rázta le a vizet: — Hát, ugye elcsusztam? ...

— El, de most mehatsz haza...
— El, de most mehatsz haza...
— Semmi ez. — mondta — pedig nagyon fázott. — Megszárad... És csuszált tovább. Rajta ne nevesse a bíró fia.

Amikor a vacsoraüstök kiszálltak a rétre, Jósán már zörgőitől a vékony nadrág. Jég volt az egész.

Másnap reggel kilelte a hideg és Jóska valamely ismeretlen bágyattság fogta alét karjaiba.

Harmadnap doktorért kellett menni. A doktor nem sokat vizsgált. — Tüdőgyulladás — mondta és kimézt az ablakon, melyen tul köd volt és szomorú, hideg bizonytalanság. — Nagyon gondosan tartsa be Borosné, amit mondok. Nagyon gondosan... Orvosságot küldök.

Jóska ezekről a dolgokról már nem tudott semmit. Néha a forrásig vorajtékeben főtt, néha hideg ölelésbe fordult, ha anyja vizes lepedőbe csavarta. Ezenkor kinyitlakt szemé, de olyan rettenetes messzeségbe néztek, hogy anyja elírta magát.

Igy jött el a karácsony este. Amikor első harangoztak éjfél misére, elállt a hó. Második harangozókor a falu már mozgolódni kezdett. A templom ablakaiban meleg derengés lobogott és az öregbék már elindultak éjfélmisére. Borsosék háza előtt halkították a szót, mert a Jóska gyerek Isten tudja, megéri-e a reggelt...

A harmadik harangozókor kitérült a templomajtó. Az öreg boltívek alatt az orgona bugni kezdett. A gyertyák lobogó fénye kavargatva szállt szét az ének szárnyán, aztán kitódult az ajtón és a széllel, meleg világosság szétáradt az éjszakában.

Ránevettek a csillagok, fellobbantak érintésére a házi tüzhelyek és az erdő szélén üdögölő zuzmarás December is felkapta a ferdjét. A fény már a réten közeledett az erdő felé.

— Erre tart! — ugrott fel és amikor felállt, már körülvette a deregő fény. Mélyen meghajította fehér, havas fejét és arca olyan volt, amilyenek sohse látták a didergő fák, cserjék és madarak.

A fény aztán szétlobbant az éjszakában s csak a csillagok sugároztak azután erősebben.

December pedig odalépett a legközelebbi kis fenyőfa mellé.

— Készülj fiam. Szedd össze magad, Vendégségbe megvink.

A kis fenyő boldogan mocorgott.

— A hó rajtam maradj!

— Persze, hogy rajtad! Ki látott karácsonykor fenyőt csupaszon... Mindjárt: jövőre, mert nem mehetünk csak úgy üresen... és az öreg December fűglen lépett el az erdőben. De mint a gondolat, már újra ott volt megint. Mögötte egy kis fa, egy nyul, egy róka, feje felett pedig röpködő madarak.

A falu üres volt. A házak fáradt szeme már lecsukódott és a havon nagy békesség hallgatott.

Csak Borsosék háza nézett virrasztó vörös szemével az éjszakába, de már álmos volt ez is és észre sem vette, hogy nyílik az ajtó és vendégség érkezőt.

— Csenedegen — susogta a havasszakállú öregember — és amikor mindnyájan bent voltak, betette az ajtót.

Borosné aludt. Jóska pedig égő szemekkel kinlódott. Arcára már odaszáradt a tűz, szája cserepesen suttozott és a láb már csak játszott vele, mert tudta, hogy Jóska az övé...

— Kifelé! — merdült rá az öreg December, de olyan hangon, hogy még a kis fenyő is megreszketett...

A Láz ötlöt-hatolt, hogy ez az ő dolga...
— Kifelé!... és a Láz ész nélkül kapta bundáját.

— No, most azán játszogassatok! Jóska szemé álmosan kinyitl. Hívős fenyőllatban uszott a szoba. Anyja mélyen aludt. Az ajtónál szikrázó ragyogásban állt a fenyő és rajta piros, kékruhájú kis madarak... Alatta pedig — ő ez nem is igaz! — nyul, ég, róka...

— Hogy vagy, fiam? — Nézett az öregember Jóska felé.

Jóska csak gondolataival felelt.
— Jól!... Istenem... jól, de nem álmodom?

— Dehogy álmodol. Játssz egy kicsit velünk... Csak meg ne szorítsd őket...

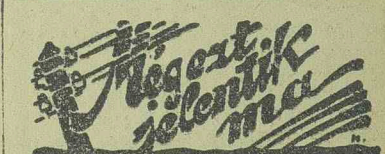
Es Jóska megsimogatta a piros piros mellénykáját, a cinkek kék kabátját és nem tudta megfogni a kis ökörszemét, mert az mindig kibujt a markából és Jóska fáradt volt egy kicsit... Az öregember rá is szólt az ugrabugra ökörszemre: — Ne fáraszd a gyereket!

A nyul felugrott a székre, az őz odalépett a fejét Jóska párnájára. A róka felgaskodott és hívős nyelvével megnyalta Jóska kezét.

Legszébb, legértékesebb, legkedvesebb karácsonyi ajándék,
ha megrendeli családjának, barátjának, ismerősének a **HAVI SZEMLÉT**

— Nem harap?...
— Dehogy harap, fiam. Szeret téged — és szigorúan nézett a rókára, mintha azt mondt volna: — látod, milyen hívéd van?...
Jóska boldogan simogatta a róka fejét és úgy elaludt, észre se vette.
Az öregember eltette pápaszemét — mert eddig az asszony imakönyvét lapozgatta — és intett: Elaludt.
Kinyitotta az ajtót és kiszantak az éjszakába.

A párnás, puha hó aztán megroskad. A szántások páras földjén okos szemű csókak jártak és amikor az első fecske beryílt régi fészkebe az eresz alá, Jóska már alig emlékezett a nagy betegsége.
Tudta, hogy akkor éjjel csak álmodott... Eljött a husvét is. Jóskaiban széles öröm volt és napsugár. Kiszaladt a rétre, onnét az erdő alá, hol sárgult már a kankalló és a fenyők susogva nyújtózkodtak a napsugárban. Egy kis fenyőfa távolabb állt a többiől és Jóska csodálkozva nézte. Agai közt egy kis cinke bujkált és fényes szemével Jóska nevét, aki kezét összekulcsolta a nagy amulattól és úgy suttozta: — Istenem, milyen ismerős...

TIZ EVES A "KRAFT DURCH FREUDE" (Berlin). Abból az alkalmából, hogy most van tiz esztendeje a "Kraft durch Freude" szervezeti megalkadásának, Góbbels dr. német propagandaügyi miniszter meleg szavakkal méltatta a népművelés terén oly eredményes tevékenységei kifejtő intézmény munkásságát, rámutatván arra, hogy munkások, földművesek és katonák százezrei számára tessék így lehetővé, hogy színi- és operaelőadásokon, hangversenyeken részt vegyenek s a művelődés értékeiben részesülhessenek. (TP).

FOGADÁS SZÓFIÁBAN A ROMÁN GAZDASÁGI BIZOTTSÁG TISZTELETÉRE. (Szófia). A Rador jelenti, hogy a román—bolgár kereskedelmi egyezmény megkötése után a jávozó román bizottság tiszteletére Christu Ion szófiái román követe fogadást rendezett. A fogadáson megjelent Sismanoff külügy- és Vaszoff kereskedelmi miniszter, vajla mint több más bolgár előkelőség, a román gazdasági bizottság és a román követség személyezete.

VALTOZAS A SVÉD DIPLOMACIAI KARBAN. (Stockholm). A svéd külügyminisztérium a diplomáciai karban nagyobb változásokat hajtott végre. A többi között Kuler Chelmini, a külügyminisztérium első titkárát a bucurești követséghez helyezték át. (Rador).

NÁTHALÁZBAN MEGBETEGEDT A WASHINGTONI ANGOL NAGYKÖVET. (Genf). A brit hírszolgálati ügynökség Washingtonból keletkezett jelentése közli, hogy lord Halifax, angol nagykövet náthalázban megbetegedett. (Rador).

Apróhirdetések

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol-körút 17. szám. Bejegyzeti szám: 295/1937. Távbeszélő 16-95. 12 millió: nagyjövedelmezőségű iparvállalat. — 9.000.000: központban ötberleányes, 8.000.000: sarok-hévilla elkülöníthető jelekkel, 7.400.000: Marospartnál négylakásos. — 6.800.000: Metianu-utánál nagykertes kétlakásos. — 4.500.000: bányavárosban üzletes nagy bérház. — 4.400.000: piaenál többlakásos átjáróház. — 3.000.000: hegyaljai gyorsvonal megállónál új villa szőlővel, 2.900.000: Horia-utánál nagytelkű háromlakásos. — 2.500.000: külvárosi hétszobás villa nagy kerttel. — 2.200.000: belvárosi kejtősztható sarok-ingatlan, 1.050.000: pernyávi háromlakásos.

Mindenkinck

a legalkalmasabb

ünnepi ajándék

egy elsőrendű

Szeftű-nél vett

töltőtoll

Arad, Bratianu-u. 7. Iáv. 11-44. Bej. szám 4089 931.

PERZSASZÖNYEGEK, női borkabát, kisebb termékre való, feleslegedű eladó. Arad, Mircea Stanescu-utca, 9. első emelet, 13 és 17 óra között. (1095)
JÓL főző mindenest egyedülálló személyhez alkalmazkodik. Arad, Eminescu-utca, 31. földszint, balra. (1094)

ORAKÖNYVELEST, táblázatok, vezetését vagy irodai munkát mérsékelt díjazásért vállalok. Érdeklődők címeit „Elfoglaltság” jellegre Reclamához, Arad, Eminescu-utca, 4. alá kérem. (1092)

Értesítés!

A közönség szives tudomására hozzuk, hogy rövidesen megnyílik Arad legújabb szórakozóhelye a

ROYAL-MOZGÓ

Alexandri utca, 2

SÖTÉT francia dítofa-háló, borsószöld francia háló több önémet szekrény, 5-6 méteres vízhatlan ponyva, füstölt tölgyből készült ebédülő eladó. Arad, Mucius Scaevola-utca, 32. (1114)

MEGEJZHATÓ bejárónót jó fizetéssel alkalmazok. Jóállapotú besszarábiai bűnd, eladó. Arad, Marasesti-utca, 3., földszint balra. (1115)

ASZTALOSMŰHELY fűtésére magas hőfokú száraz géptorgács lecsón kapható kis és nagy tételben Schamberger-é. Arad, Fekete bárány-épület. Bej. szám: 25062/939. (1116)

FINOM, fekete férfi- és női télikabát, kifogástalanok, magas termékre való, eladók. Cím Reclamanál. Arad, Eminescu-utca, 4. (1118)

6 HP Japó fűrészgép eladó. Arad, Vasile Goldis-utca, 14. (1119)

KEZAPOLÓNÓT azonnal alkalmazok. Jáger fodrász. Arad, Fehér Kereszt-szálloda. Bej. szám 1798/941. (1120)

MŰVELT. németül beszélő nőt keresek két éves fiam mellé. Arad, Mocieni-utca, 40. szám (1121)

KOMBINÁLT szekrény eladó. Timișoara, I. Ungureanu-utca, 9., 2. ajtó. (10020)

ELADÓ keveset használt, egysoros Hohner-harmonika. Timișoara, III., Domasneanu-utca, 2., 7. ajtó. (10021)

DÍÓHALÓSZOBA, új, korszerű, eladó az asztalnál. Timișoara, II., Grosescu-utca, 9. (10022)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95 nr. Nr. 6-110-1939

AZ ELSŐ LEGYŐTT vidamság, szépség
MARIA DENIS, VITTORIO DE SICA, UMBERTO MELNATTI

ELADÓK: fekete férfi-télikabát, 42-es, kifogástalan hócipő, női ruhák. Tim. űoara, I., Regina Maria-körút, 8., III. em., 8. (5402)

VILLANYVONATOT keresek megvételre. Ajánlatokat a timișoari kiadóba „Villanyvonal” jellegre kérek, vagy távbeszélő 28-10 sz. alatt. (5401)

ELADÓ finom és szép fekete kosztium és kifogástalan szőrmegallér, női kabát, valamint sötétkék gyermekrukat. Timișoara, III., Mitropolia Varlaam-utca, 2. szám. (9985)

KÖVÉR DISZNÓ, 160—70 kgr. körül, 11 hónapos, fejőstehén napi 17 liter tejjel, valamint egy Singer-varrógép eladó. Megtekinthető Calea Aradului (Brautfahrt-esárda melleit) Str. Liege 6 szám alatt.

KORSZERŰ rádió, 4+1, jó állapotban levő, eladó. Timișoara, II., Dascalul Ioanovicu-utca, 57. Strand-telep. (10026)

SZILBUNDA, középtermétre való, 50.000 lejért, továbbá damaszt- és horogtérítők eladók. Halász, Timișoara, IV., Küttl-tér, 1. II. em. (4490)

FORUM-MOZI, ARAD távbeszélő 2-16. nr. nr. 788-942 előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Karácsonyi műsor. A cigányzenelelő, a cigánytancok és a rubemaszo cigánymuzsika filmje

Muzsikálj cigány

VESZÉK 2 pár, női si-talpat és 2 pár hozzávaló 38-as, női cipőt. Timișoara, távbeszélő: 50-69. 10—12 óra között. (9995)

FODRASZINAST keres Martin fodrász, Timișoara, General Dragalina-tér, 15. (9988)

ELADÓ kifogástalan Columbia-gramofon, női télikabát, 38-as félbakanes. Timișoara, II., a Zürich-utca, 2. után lévő kis kapu. (9987)

BECSI gyármánya, régi, rövid zongora, jó állapotban levő, helyszüke miatt olcsón eladó. Timișoara, IV., Pop de Basesi-utca, 27. Jobbra a második lépcső. (9766)

HASZNALT KOCSITENGELYT (egy pár 36 kg-csat, személykocsishez való) megvételre keresek. Ajánlatokat „Kocsitengely” jellegre a timișoari kiadóhivatalba. (5603)

HORDOZHATÓ táska-pathefon (Columbia gyármány) és régi harflemezek eladók. Megtekinthetők délen 1—3 között. Timișoara, I., Olimp-u. 13. 2. ajtó. (5396)

RAKTÁRHELYISÉG, 4 teremből álló, körülbelül 100 négyzetméternyi terület, a legkiválóbb áru beraktározására is megfelelő, betonozott, vasajtóval és ablakokkal, utcai bejárattal, csakis komoly vállalatnak kiadó. Ajánlatokat „Kellems bérlet” jellegre a timișoari kiadóba kérek. (10027)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 12-32. nr. nr. 1618-1941 előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ha jól akar szórakozni, töltse a karácsonyt az URANIA-ban. Charles Boyer, Anabella Inkiinnoff

A CSATA című hatalmas méretű filmben.

KITŰNŐ állapotban levő 29-es gyermekbakanes eladó. Cím: Szinberger, Timișoara, Carol-körút, 7. Földszint, 3. (9977)

ROMAN-NEMET kereskedelmi levelezésben jártas levelezőnőt keresünk díjazni elfoglaltságra. Távbeszélő: 20-63. Cím: Timișoara, III., Crucii-tér, 5/a. (10031)

BUTOROZOTT szobát keresek belvárosi, vagy jözevárosi megfelelő helyen, teljesen külön bejárattal, azonnlra, vagy január 1-re. Ajánlatokat „8000” jellegre a timișoari kiadóba kérek. (9963)

TARSZEKER, 18 q teherbírásu, olcsón eladó. Timișoara, a Turul-gyárral szemben lévő kovácsműhelyben. (10007)

HARISNYASZEMFELSZEDŐ-GÉP eladó. Megtekinthető a Müller festődében, Timișoara, I., Mercy-utca, 9. (10008)

ELADÓ magasszáru, 37-es fekete cipő, valamint nikkelezett korcsolya és teniszlabdaverő huzattal. Kifogástalanok. Timișoara, II., Aurel Cosma-utca, 7., I. em., 3. ajtó. (10010)

KERESEK azonnalra fiatal bejárónót. Timișoara, IV., I. C. Bratianu-utca, 24., II. em., 22. (10030)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor nr. Nr. 1446-1942

A kastély különce Kacagató vigjáték.

A főszerepben: Lilia Silvi és Amedeo Nazzari, a kiváló komikusok.

KÜLÖNBEJÁRATU, szépen butorozott szobát keresek erzsébevárosi csendes helyen. Cimeket „Ar nem számít” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kérek. (9964)

LEGVEDELMI ARKOK elkészítését legelőszöbben vállalom. Timișoara, III., Rusu Sirianu-utca, 20.

ELADÓ puhafából készült fémhálószoza. Bővecbet a házmaster. Timișoara III., Carol-körút, 3. (10003)

SI-TALPAKAT, 2 párt, felnőttek részére és 1 párt 11 éves részére megvételre keresek. Ajánlatokat márka, ár és cím megjelölésével „Si-talp” jellegre a kiadóba kérek.

CORSO-MOZI, Arad távbeszélő 23-64. nr. nr. 9616-1939 előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

A halál torkában Anneliese Uhlig, Carl Raddatz, Leo Slezák.

GYERMEKKOCSI vajsziú, és egy 3+1 Orion-rádió eladó. Timișoara, IV., Ion Ghica-utca, 4., 11. ajtó. (10023)

PENZES társat, közreműködőt, félmillió lejtel bírót, keresnek kisebb üzemhez. Ajánlatokat „Vegyí üzem” jellegre a timișoari kiadóba kérek. (10025)

BIZONYTAVANNAL bírő, főzni tudó bejárónót azonnalra keresnek. Timișoara, III., Asasesti-tér, 2., 7. ajtó. (10019)

SINGER-varrógép, alig használt, eladó. Paulich Mária, Timișoara, III., Memorandiu-utca, 31. (10012)

Eredeti „HANAU” QUARZ minden típusban

A. GIANONE TIMISOARA, IV., Berthelot-körút 6. nr. Nr. 187-10391-940

KERESEK jó megjelenésű, művelt, rendben levő iratokkal bíró, románul kifogástalanul beszélő pénztárnoknót. Az állást bármikor elfoglalhatja. Utját megfizetem. Cím: Restaurantul Bulvard, Craștie. (4497)

PERZSASZÖNYEGEK, képek és régi művü butorok kiállítása. Ezüst és kristály-készletek, szép műtárgyak karácsonyra nagy választékban. INTERIOR, Timișoara, I., Regele Ferdinand-körút, 8. Az udvarban Bej. szám 320/11078/1942. (4491)

Varróleányokat és tanulóleányokat felvennánk K. R. S. C. Olga szalonjában, Timișoara, III., Memorandiu-utca 36.

GAZDASÁGI inast, katonai szolgálat alól menteset, aki a szülőkezelésben is jártas, keres: Bárd Jósika gazdasága, Valea Lunga, Tarnava-Mica. (4488)

ELADÓ gyermekégy, gyermekasztalka és szék, babaszekrény és éneklő kanárimadarak. Timișoara, III., Calugareni-utca, 5. (10028)

JOBBA házból való fű emelne textilüzletbe trifutónak vagy gyakornoknak. Ajánlatokat „16 éves” jellegre a timișoari kiadóba kér. (10029)

KARACSONYI DOBOZOK, kézapólkészletek, rizsportartók (pudrierek), Chanel- és Querein-puderek nagy választékban

SZEKERES illatszertárában

Timișoara, IV., Carol-körút, 6. Távb.: 46-25. — Bej. szám: 386/9761/938.

ELADÓK nagytermetű férfire, és kistermetű nőre illő télikabátok és cipők. Timișoara, III., Mihai Viteazu-körút, 24., 2. ajtó. (10002)

HINTASZÉK és asztalnemű eladó. Timișoara, IV., Müller Guttenbrunn-sor, 8., 12. ajtó. (10004)

Figyelem! Karácsonyra tejszin-rendeléseket már elfogad **Kónya** tejszarnoka, Arad, A. Iancu-tér 21.

FEKETE télikabát, sál-gallérral, frakk és szmoking, mind a három középtermétre való, továbbá 4—6 éves fiunk való télikabátok eladók. Timișoara, Caragiale-utca, 2., 3. ajtó. Csak délelőtt. (10005)

A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék egy jó és szép **töltőtoll** Kapható a **MATADOR-cégnél!**

Timișoara, I., Mercy-utca 2. sz. Bej. szám 131-143-1942.

ELADÓ használt perzsaszőnyeg (keleti) 200×110 cm. Megtekinthető Margan Elena dohánytözsdejében. Timișoara, Regele Mihai-körút, 3. (10006)

VALÓDI perzsakabát, háromgyedest, kitűnő állapotban levő, eladó. Megtekinthető 10—11. Timișoara, IV., I. C. Bratianu-utca, 37., 23. ajtó. (10018)